TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Tổng Bí thư Tô Lâm: Khát vọng, đột phá và mệnh lệnh hành động cho tương lai dân tộc

11:11 20/01/2026

Sáng 20/1, tại phiên khai mạc Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng, Tổng Bí thư Tô Lâm, Trưởng Tiểu ban Văn kiện, trình bày Báo cáo của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về các văn kiện Đại hội. Bài phát biểu khẳng định tầm nhìn chiến lược, tinh thần đổi mới và yêu cầu hành động quyết liệt cho chặng đường phát triển mới của đất nước.

Tổng Bí thư Tô Lâm, Trưởng Tiểu ban Văn kiện, trình bày Báo cáo của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về các văn kiện Đại hội - Ảnh: VGP/Nhật Bắc

Đại hội XIV của Đảng là dấu mốc mở ra chặng đường phát triển mới

Phát biểu tại Đại hội, Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh, Đại hội XIV của Đảng Cộng sản Việt Nam là sự kiện chính trị đặc biệt trọng đại của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta.

Đại hội XIV của Đảng là dấu mốc mở ra chặng đường phát triển mới của đất nước trong bối cảnh, cục diện và mục tiêu mới; là Đại hội của ý chí tự chủ chiến lược, tự lực, tự cường, tự hào dân tộc, của khát vọng vươn lên, của niềm tin son sắt vào con đường mà Đảng, Bác Hồ và nhân dân ta đã lựa chọn.

Hệ thống dự thảo các văn kiện trình Đại hội gồm: Dự thảo Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá XIII; Dự thảo Báo cáo tổng kết một số vấn đề lý luận và thực tiễn về công cuộc đổi mới theo định hướng xã hội chủ nghĩa trong 40 năm qua ở Việt Nam; Dự thảo Báo cáo tổng kết 15 năm thi hành Điều lệ Đảng (2011 - 2025) và đề xuất, định hướng sửa đổi, bổ sung Điều lệ Đảng.

Trong đó, Dự thảo Báo cáo chính trị tích hợp đồng bộ 3 báo cáo (Báo cáo chính trị, Báo cáo kinh tế - xã hội và Báo cáo tổng kết công tác xây dựng Đảng) tạo thành một chỉnh thể thống nhất, toàn diện, rõ trọng tâm, trọng điểm, ngắn gọn, dễ hiểu, dễ nhớ, dễ triển khai.

Chương trình hành động thực hiện Nghị quyết Đại hội XIV là "đột phá" so với các đại hội trước đây, chỉ rõ "chủ thể, lộ trình, nguồn lực, đích đến" để triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội XIV.

Tổng Bí thư cho biết, quá trình chuẩn bị Văn kiện được tiến hành công phu, nghiêm túc, chặt chẽ, khoa học, hiện đại; kế thừa tinh hoa của các kỳ đại hội trước, kiên định các hệ quan điểm mang tính nguyên tắc, đồng thời thể hiện rõ sự đổi mới mạnh mẽ tư duy về phát triển, bám sát thực tiễn, tôn trọng quy luật khách quan; từng nhận định, từng mục tiêu, từng giải pháp đều xuất phát từ thực tiễn.

"Đặc biệt, Văn kiện lần này đặt ra yêu cầu hành động: Nói đi đôi với làm; xác định rõ mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp; gắn trách nhiệm với kết quả; gắn đột phá với bền vững; gắn kỷ luật thực thi với sự hài lòng của nhân dân", Tổng Bí thư nói.

Dấu ấn nhiệm kỳ Đại hội XIII: Năng lực, bản lĩnh, kiên định, vững vàng

Nhấn mạnh một số nội dung trọng tâm và điểm mới của dự thảo các văn kiện, Tổng Bí thư cho biết, nhiệm kỳ Đại hội XIII diễn ra trong điều kiện đặc biệt, với nhiều khó khăn đan xen, nhiều thách thức chồng lấn.

Trong bối cảnh "lửa thử vàng, gian nan thử sức", theo Tổng Bí thư, Đảng ta đã thể hiện bản lĩnh, năng lực lãnh đạo, cầm quyền và sức chiến đấu, tinh thần đoàn kết thống nhất; thể hiện ý chí, khát vọng phát triển, kiến tạo tương lai, tư duy đổi mới, hành động quyết liệt; toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta đã chung

sức, đồng lòng thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội XIII với nhiều kết quả rất quan trọng, toàn diện, đột phá, nhiều điểm sáng nổi bật, cơ bản hoàn thành các mục tiêu chủ yếu đề ra.

Nền kinh tế nước ta đã vượt qua nhiều khó khăn, thách thức, giữ vững ổn định vĩ mô, duy trì được đà tăng trưởng khá; tiềm lực, sức chống chịu và khả năng thích ứng được nâng lên, tạo nền tảng và dư địa quan trọng phát triển nhanh và bền vững hơn trong giai đoạn tới.

Nhiều quyết sách chiến lược mang tính đột phá đã được triển khai quyết liệt. Đặc biệt, cuộc cách mạng về đổi mới, sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy và đơn vị hành chính đạt được các mục tiêu chiến lược, là bước chuyển quan trọng về tư duy quản trị quốc gia, mở ra không gian phát triển mới, vì tương lai lâu dài của đất nước.

Cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực được triển khai quyết liệt, kiên trì, đồng bộ, toàn diện; độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của đất nước, môi trường hoà bình được giữ vững...

Kết quả toàn diện của nhiệm kỳ Đại hội XIII, theo Tổng Bí thư, tiếp tục khẳng định vai trò lãnh đạo và uy tín của Đảng. "Nhiệm kỳ Đại hội XIII tiếp tục khẳng định bài học lớn: Trong sóng to gió lớn, thậm chí là bão táp, điều quyết định là bản lĩnh chính trị vững vàng, kiên định, là ý chí thống nhất, là sức mạnh đại đoàn kết, là phương pháp tổ chức thực hiện, là kỷ luật, kỷ cương và sự gắn bó máu thịt giữa Đảng với nhân dân", Tổng Bí thư nêu rõ.

Theo Tổng Bí thư, chúng ta có quyền phấn khởi, tự hào về những kết quả quan trọng, nổi bật đã đạt được, nhưng tự hào để thêm trách nhiệm, thêm động lực phấn đấu, tuyệt đối không được "ngủ quên bên vòng nguyệt quế".

Tổng Bí thư cho hay, chúng ta đã thẳng thắn chỉ ra những hạn chế, yếu kém và những điểm nghẽn cần tập trung tháo gỡ từ bất cập về thể chế, nguồn lực, hạ tầng; hạn chế trong tổ chức thực hiện và kỷ luật, kỷ cương đến tình trạng một bộ phận cán bộ chưa đáp ứng yêu cầu; nhiều vấn đề xã hội, môi trường, đời sống dân sinh còn bức xúc...

"Nhận diện đúng để có giải pháp đúng, hành động đúng", Tổng Bí thư nói.

Vấn đề quan trọng nhất hiện nay, theo Tổng Bí thư, là phải chuyển mạnh sang hành động, giải quyết có hiệu quả những hạn chế, điểm nghẽn, nút thắt, khơi thông mọi nguồn lực để phát triển đất nước.

Nhìn lại 40 năm đổi mới, Tổng Bí thư cũng cho biết, nhiều bài học kinh nghiệm quý báu đã được đúc kết.

Xác lập "bệ phóng" cho tương lai đất nước

"Phương châm *Đoàn kết – Dân chủ – Kỷ cương – Đột phá – Phát triển* của Đại hội không chỉ là khẩu hiệu hành động, mà là lời hiệu triệu, là mệnh lệnh của trách nhiệm trước lịch sử", Tổng Bí thư nhấn mạnh.

Theo Tổng Bí thư, Đại hội XIV mang trọng trách lịch sử xác lập những quyết sách có tính "bệ phóng" để thực hiện thành công hai mục tiêu chiến lược 100 năm của đất nước. Mục tiêu tổng quát là giữ vững môi trường hòa bình, ổn định; phát triển nhanh, bền vững; cải thiện và nâng cao toàn diện đời sống nhân dân; củng cố tự chủ chiến lược, tự cường, tự tin, tiến mạnh trong kỷ nguyên mới của dân tộc; phấn đấu đến năm 2030 trở thành nước đang phát triển có công nghiệp hiện đại, thu nhập trung bình cao; hiện thực hóa tầm nhìn đến năm 2045 trở thành nước phát triển, thu nhập cao – một nước Việt Nam xã hội chủ nghĩa hòa bình, độc lập, dân chủ, giàu mạnh, phồn vinh, văn minh, hạnh phúc.

Cụ thể, phấn đấu đạt tốc độ tăng trưởng tổng sản phẩm trong nước (GDP) bình quân giai đoạn 2026–2030 từ 10%/năm trở lên; GDP bình quân đầu người đến năm 2030 đạt khoảng 8.500 USD/năm.

Để hiện thực hóa các mục tiêu trên, theo Tổng Bí thư, Báo cáo chính trị đã xác định 12 định hướng lớn, 6 nhiệm vụ trọng tâm và 3 đột phá chiến lược; đồng thời, xây dựng Chương trình hành động với những nhiệm vụ có thể triển khai ngay. "Tinh thần cốt lõi được cô đọng trong 8 nội dung quan trọng, thể hiện rõ yêu cầu: Lựa chọn đúng – triển khai nhanh – làm đến nơi đến chốn – đo lường bằng kết quả", Tổng Bí thư nhấn mạnh.

Trước hết là hoàn thiện thể chế phát triển và Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, lấy thực thi làm thước đo. Tổng Bí thư khẳng định, thể chế là "điểm nghẽn của điểm nghẽn" nhưng cũng là "đột phá của đột phá"; phải tiếp tục hoàn thiện đồng bộ thể chế phát triển, tháo gỡ rào cản, khơi thông nguồn lực, tạo động lực phát triển mới.

"Kiên quyết xóa bỏ cơ chế 'xin – cho', giảm tối đa thủ tục hành chính; đẩy mạnh số hóa toàn diện, toàn trình, liên thông dữ liệu. Lấy thời gian, chi phí của người dân và doanh nghiệp làm thước đo chất lượng cải cách; bảo đảm môi trường đầu tư, kinh doanh an toàn, minh bạch, cạnh tranh lành mạnh", Tổng Bí thư nêu rõ.

Song song với cải cách, Tổng Bí thư lưu ý phải xây dựng kỷ luật pháp quyền và kỷ luật thực thi. Kiên quyết khắc phục bằng được các tình trạng: "Luật thì đúng mà làm thì khó", "trên nghị trường thì thông, dưới cơ sở thì vướng", "trên nóng, dưới lạnh", "nói nhiều, làm ít", "quyết sách đúng nhưng thực thi chậm"... Những biểu hiện này gây lãng phí nguồn lực, làm suy giảm niềm tin của nhân dân.

Phải có cơ chế trọng dụng nhân tài

Thứ hai là xác lập mô hình tăng trưởng mới dựa trên kinh tế tri thức, kinh tế số, kinh tế xanh, kinh tế tuần hoàn. Theo Tổng Bí thư, cần xây dựng trung tâm tài chính quốc tế; các trung tâm dịch vụ, du lịch chất lượng cao; các trung tâm logistics lớn gắn với cảng biển, cảng hàng không trung chuyển quốc tế, các cửa khẩu quốc tế hiện đại, tự động hóa cao; đồng thời nâng cao năng lực tự chủ về công nghệ và chuỗi cung ứng trong những lĩnh vực trọng yếu.

Thứ ba, khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số phải trở thành động lực trung tâm của phát triển; tập trung phát triển công nghệ chiến lược, thúc đẩy chuyển đổi số quốc gia toàn diện.

"Muốn đột phá về công nghệ, phải bắt đầu từ con người và cơ chế. Không thể chủ quan, duy ý chí. Phải có cơ chế trọng dụng nhân tài; cơ chế đánh giá dựa trên sản phẩm; cơ chế tài chính linh hoạt; cơ chế hợp tác công – tư; cơ chế đặt hàng nhiệm vụ khoa học gắn với yêu cầu phát triển", Tổng Bí thư quán triệt.

Tổng Bí thư nhấn mạnh, khoa học, công nghệ phải đi vào đời sống, phục vụ người dân, nâng cao năng suất lao động, giảm chi phí xã hội, thúc đẩy tăng trưởng kinh tế.

Thứ tư là phát triển văn hóa và con người - nền tảng tinh thần của xã hội, sức mạnh nội sinh, nguồn lực và động lực phát triển của đất nước.

Thứ năm là quốc phòng, an ninh và đối ngoại, với yêu cầu giữ vững hòa bình để phát triển, phát triển để tăng cường sức mạnh tổng hợp quốc gia.

Thứ sáu là xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh toàn diện; trong đó công tác cán bộ là "then chốt của then chốt".

"Chọn đúng người, giao đúng việc; đánh giá cán bộ bằng sản phẩm, bằng hiệu quả, bằng uy tín trong nhân dân. Thực hiện phương châm 'có vào, có ra', 'có lên, có xuống', kết hợp nghiêm minh kỷ luật với cơ chế bảo vệ hiệu quả cán bộ dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung; không để những phần tử 'cơ hội', 'chạy chức, chạy quyền' len lỏi vào bộ máy", Tổng Bí thư nêu rõ.

Theo Tổng Bí thư, Đảng mạnh là vì có kỷ luật nghiêm, có đạo đức cách mạng và tinh thần phụng sự. "Mỗi cán bộ, đảng viên phải tự soi, tự sửa; giữ mình trước cám dỗ; biết xấu hổ khi dân còn khó khăn, nghèo đói; coi danh dự là điều thiêng liêng, cao quý; lấy liêm chính làm phẩm chất nền tảng của đạo đức công vụ".

Thứ bảy là xây dựng xã hội Việt Nam lành mạnh, kỷ cương, văn minh, an toàn và phát triển. Trọng tâm trước hết là củng cố kỷ cương xã hội bằng thượng tôn pháp luật, cải cách hành chính; phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực; xây dựng đội ngũ cán bộ "liêm chính, tận tụy, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm" để "phép nước" đi đôi với "lòng dân".

Thứ tám là đại đoàn kết toàn dân tộc – nền tảng sức mạnh quốc gia.

"Dân là gốc" – thước đo cao nhất của mọi quyết sách

Về ba đột phá chiến lược, Tổng Bí thư nhấn mạnh đây là những "đòn bẩy" quyết định để đất nước bứt phá: Đột phá về thể chế và thực thi; đột phá về nguồn nhân lực, nhất là nhân lực chất lượng cao gắn với khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo; và đột phá về hạ tầng đồng bộ, hiện đại.

"Ba đột phá này có quan hệ hữu cơ. Thể chế mở đường; nhân lực quyết định tốc độ và chất lượng; hạ tầng tạo không gian và sức bật. Nếu làm đồng bộ, chúng ta sẽ tạo ra 'đà' mới và 'thế' mới; nếu làm nửa vời, chúng ta sẽ tự đánh mất cơ hội", Tổng Bí thư nhấn mạnh.

Tổng Bí thư khẳng định, tư tưởng xuyên suốt trong Văn kiện – cũng là cội nguồn sức mạnh của cách mạng Việt Nam – là "Dân là gốc". Nhân dân là trung tâm, là chủ thể, là mục tiêu, là động lực và là nguồn lực của phát triển. Mọi đường lối, chính sách phải hướng tới nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân; bảo đảm quyền làm chủ; tôn trọng, lắng nghe và dựa vào nhân dân.

Đảng phải gắn bó mật thiết với nhân dân, tận tâm phục vụ nhân dân, chịu sự giám sát của nhân dân và chịu trách nhiệm trước nhân dân về mọi quyết định của mình. "Niềm tin của nhân dân đối với Đảng không đến từ lời nói, mà đến từ việc làm, từ sự công tâm, liêm chính của cán bộ, từ hiệu quả của bộ máy, từ sự công bằng trong thụ hưởng, từ kết quả bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, cũng như việc giải quyết kịp thời, thấu đáo những bức xúc chính đáng của người dân, doanh nghiệp", Tổng Bí thư lưu ý.

Theo Tổng Bí thư, "điểm yếu lớn nhất của chúng ta là nhiều chủ trương đúng nhưng tổ chức thực hiện chưa đạt yêu cầu". Vì vậy, Văn kiện lần này nhấn mạnh yêu cầu hành động; đề cao trách nhiệm của từng cấp, từng ngành, từng cán bộ; kiên quyết khắc phục tình trạng "nói nhiều, làm ít", "nói hay, làm dở", thậm chí

"nói không đi đôi với làm"; thiếu kiểm tra, giám sát; đặt mục tiêu cao nhưng triển khai chậm, hiệu quả thấp.

Hành động quyết liệt để không bỏ lỡ thời cơ lịch sử

Để biến quyết tâm thành kết quả, Tổng Bí thư yêu cầu tập trung cao độ vào năm nhóm việc. Trước hết, phải cụ thể hóa Văn kiện thành chương trình, kế hoạch với mục tiêu rõ ràng, chỉ tiêu đo lường được, thời hạn và phân công trách nhiệm cụ thể.

"Mọi việc phải có người chịu trách nhiệm đến cùng; không để tình trạng 'cha chung không ai khóc', 'chuyền trách nhiệm cho nhau'", Tổng Bí thư quán triệt.

Cùng với đó, phải thiết lập cơ chế kiểm tra, giám sát, đánh giá định kỳ và đột xuất; kiên quyết xử lý trì trệ, né tránh, đùn đẩy; khen thưởng kịp thời người làm tốt; đồng thời bảo vệ hiệu quả người dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung.

Song song là huy động và sử dụng nguồn lực hiệu quả; thực hành tiết kiệm, chống lãng phí; xây dựng văn hóa công vụ liêm chính, chuyên nghiệp, khoa học; lấy sự hài lòng của người dân và doanh nghiệp làm tiêu chí quan trọng; lấy dữ liệu và kết quả làm căn cứ đánh giá; kiên quyết ngăn chặn tiêu cực; tăng cường minh bạch và trách nhiệm giải trình.

"Tổ chức thực hiện phải gắn với kỷ luật. Kỷ luật của Đảng phải đi trước. Kỷ cương phép nước phải nghiêm. Mọi quyền lực phải được kiểm soát. Mọi trách nhiệm phải được minh định. Mọi sai phạm phải bị xử lý và mọi nỗ lực chân chính vì dân, vì nước phải được ghi nhận, bảo vệ", Tổng Bí thư nhấn mạnh.

Đại hội XIV diễn ra khi "đồng hồ lịch sử" đang điểm những khung giờ quyết định trước mốc 2030 – thời khắc Đảng ta tròn 100 năm ra đời, chiến đấu, trưởng thành và phát triển. "Chưa bao giờ nguyện ước về một Việt Nam dân chủ, giàu mạnh, phồn vinh, văn minh, hạnh phúc lại gần với chúng ta như hôm nay; nhưng cũng chưa bao giờ chúng ta phải đối mặt với nhiều thách thức, nhiều đòi hỏi gay gắt, nhiều sức ép cạnh tranh như lúc này", Tổng Bí thư phát biểu.

Từ những thành quả đã đạt được, Tổng Bí thư khẳng định, chúng ta có đủ cơ sở để tin tưởng: khi thống nhất cao về tư tưởng, quyết liệt trong hành động, nghiêm minh trong kỷ luật, đặt nhân dân thực sự ở vị trí trung tâm, nhất định sẽ biến khát vọng thành hiện thực, đưa đất nước tiến mạnh, tiến vững chắc trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc, vững bước đi lên chủ nghĩa xã hội.

Theo chinhphu.vn